

Kahramanmaraş'ta gerçekleşen toplu kardeş intiharlarının incelenmesi

Investigation of mass suicide of siblings taken place in Kahramanmaraş

Ramazan Karanfil¹, Alper Keten², Cem Zeren³, Mustafa Haki Sucaklı⁴

ÖZET

Amaç: İntiharlar tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde önemli bir halk sağlığı ve adli tıp sorunudur. İntihar bireysel ve toplu olarak yapılabilmektedir. Bu çalışmada toplu halde intihar eden kardeş olguların medikolegal açıdan değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve yöntem: Kahramanmaraş ilinde 01.01.2007 ile 01.06.2012 tarihleri arasında adli tıbbi otopsi yapılan 535 olgu incelendi. İncelenen kayıtlarda 4'er kardeşten oluşan iki ayrı grup intiharı olgusuna ulaşıldı. Bu olguların otopsi ve adli tahkikat bilgileri incelendi.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 535 olgunun 8 inde toplu intihar olduğu bu olguların 2 ayrı kardeş grubu olduğu bilgisine ulaşıldı. Olgu grubunun birincisinde; olguların 3'ü erkek olup biri kızdı. Olay yeri incelemesinde evde alkol şişelerine rastlandığı, özgeçmişlerinde annelerine aşırı bağlı oldukları yakın zamanda annelerinin öldüğü, sosyal uyum problemleri yaşadıkları bilgisine ulaşıldı. Yapılan otopsilerinde asiya bağlı mekanik asfiksi nedeniyle öldükleri tespit edildi. İkinci grup olguda ise dört kız kardeş evden ayrıldıktan kısa bir süre sonra baraj gölünde ölü olarak bulunduğu, olay yeri incelenmesinde; kardeşlerin hepsinin benzer şekilde siyah renkli elbise giydikleri görüldü. Kız kardeşlerden en büyüğünün istenmeyen bir evliliğe zorlandığı bilgisine ulaşıldı. Ailenin düşük sosyoekonomik seviyede olduğu ve başka bölgeden göç ettikleri bilgisine ulaşıldı. Ölümün suda boğulmaya bağlı asfiksi sonucu olduğu belirlendi.

Sonuç: İntihar etiolojisinde psikolojik ve çevresel faktörler araştırılmalıdır. Özellikle parçalanmış ailelerde ve istenmeyen evliliklerin yaşandığı bölgelerde psikososyal destek mekanizmaların oluşturulması olumsuz sonuçlarla karşılaşmamak açısından önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: İntihar, kardeş, asi, suda boğulma, otopsi

ABSTRACT

Objectives: Suicide is a major public health problem and challenging issue of forensic medicine, in our country as in all over the world. This study aimed to present medico-legal evaluation of group/mass suicide cases of siblings.

Material and methods: A total of 535 cases, autopsied in Kahramanmaraş between 01.01.2007 and 01.06.2012, were retrospectively investigated. There were two cases of group suicide of four siblings for each. The autopsy and forensic investigation records of these cases were investigated.

Results: There were two cases of group/mass suicide. Each of them comprised four siblings. In first case, the group comprised of 3 male and 1 female siblings. Scene investigation did not reveal a suspicious finding. Interviewing with the relatives showed that siblings were extremely dependent on their mother who was currently died, after which victims suffered social adjustment problems. Autopsy findings revealed that all victims died of asphyxia due to hanging. In second case, four female siblings found dead in a damn lake, a short while after leaving home. All found to wear similar black colored dresses. Interviewing family members revealed that the oldest sister was forced for an unwanted marriage. The family has a low socioeconomic level and migrated from another region. Death was attributed to asphyxia due to drowning.

Conclusions: In the etiology of suicide, psychological and environmental factors should be investigated. Implementing psychosocial support mechanisms is of high importance in order to avoid such consequences, particularly for broken families and in regions suffering from unwanted forced marriages. *J Clin Exp Invest* 2012; 3(4): 514-517

Key words: Suicide, sibling, hanging, drowning, autopsy

¹ Sütçü İmam Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp AD, Kahramanmaraş, Türkiye

² Adli Tıp Kurumu Kahramanmaraş Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Kahramanmaraş, Türkiye

³ Mustafa Kemal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp AD, Hatay, Türkiye

⁴ Sütçü İmam Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği AD, Kahramanmaraş, Türkiye

Correspondence: Ramazan Karanfil,

Sütçü İmam Üniversitesi, Tıp Fakültesi Adli Tıp AD, Kahramanmaraş, Türkiye Eposta: ramazankaranfil73@yahoo.com

Received: 18.09.2012, Accepted: 30.10.2012

Copyright © JCEI / Journal of Clinical and Experimental Investigations 2012, All rights reserved

GİRİŞ

Bireyin istemli olarak yaşamına son vermesi olarak tanımlanan intihar davranışı psikiyatri, adli tıp, halk sağlığı açısından önem taşıdığı kadar ekonomik, kültürel, toplumsal ve hukuki yönleri de olan bir olgudur.¹⁻⁴ İntihar, karşılanmamış ihtiyaçlar, umutsuzluk ve çaresizlik duyguları, yaşam ve dayanılmaz stres arasındaki çatışma ve ikilem sonucu kişinin kendi çıkış yollarını tükenmiş olarak algılaması ve kaçış isteği olarak ifade edilmiştir.⁵

Toplu intihar ise, farklı sosyal ve kültürel yapılarıdaki grup üyelerinin aynı anda intiharı olarak tanımlanmaktadır.⁶ Toplu intihar paketi oluşturarak aynı anda hayatlarını sona erdirmek üzere planlanmış toplu intiharlar görülebilmektedir. Dünyanın farklı ülkelerinde bir dini veya sosyal gruba üye kişiler inançlarının etkisi ile toplu olarak intihar edebilmektedirler. Toplu intiharlarda sıklıkla zehirlenme, yakma, silah, boğulma gibi yöntem veya araçlar kullanıldığı bildirilmiştir.^{6,7} Toplu intiharlar tüm intiharların %0,6-4'ünü oluşturmaktadır.^{8,9} Toplu intihar eylemi evli çiftler ve ya izole edilmiş tıbbi hasta gruplarında da görülebilir. Literatürde iki veya üç kişinin birlikte intihar ettiği çalışmalar sunulmuş olup dört kardeşin birlikte intiharına ilişkin çalışmaya rastlanmamıştır.¹⁰⁻¹² Çalışmamız bu yönüyle ilk olma özelliği taşımaktadır.

Bu çalışmada, kardeşler arasında meydana gelen toplu intihar ölümlerinin medikolegal yönünün sunulması amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Çalışmada Kahramanmaraş ilinde 01.01.2007 ile 01.06.2012 tarihleri arasında adli tıbbi otopsi yapılan 535 olgu incelendi. Bu olgulardan toplu intihar girişiminde bulunan iki grup halinde 8 olguya ulaşıldı. Bu olguların otopsi raporları, toksikolojik değerlendirme raporları, olay yeri inceleme raporları ve adli tahkikat dosyaları incelendi. Bulgular literatür ışığında tartışıldı.

BULGULAR

Grup 1 (Olgu 1-4)

Bağ evinde dört kardeş babalarının yanında çalışan kişi tarafından asılı halde bulundu. Bağ evinin etrafı duvarla ve tel örgü ile çevrelenmiş dubleks ev şeklinde olduğu görüldü. Evin balkon ve odalarının dağınık, her yerde çerez kabukları ve çöp parçaları, çam kırıkları olduğu görüldü. Bağ evinin zeminindeki balkonun hemen girişinde, bağ evinin giriş kapısının yanında, evden ayrı yapılmış tuvalet duvarının

yanında ve bahçedeki kulübede aynı özellikteki kalın iple dört kardeş asılı halde bulundu.

Kardeşlerin aile yapısı ve sosyal özellikleri incelendiğinde; annelerinin ikinci evliliğinden dünyaya geldikleri, babaları ile ilişkilerinin zayıf olduğu ve annelerine aşırı şekilde bağımlı yetiştikleri görüldü. Çevreye uyum sağlayamadıkları, az arkadaşları olduğu, herhangi bir işte çalışmadıkları görüldü. Anneleri öldükten sonra ruhsal olarak bunalıma girdikleri, çevrelerindeki kişilere “annesiz yaşayamayacaklarını söyledikleri”, bir kez intihar girişiminde buldukları ifade edildi.

Olguların 3'ü erkek olup biri kızdı. Yaşları 26, 27, 30, 31 idi. Olguların tamamı kardeş idi. Yapılan otopsi sonucunda kardeşlerin tamamında boyunda asiya bağlı ip izleri tespit edildi. Otopsi işleminde asi ile uyumlu bulgular olduğu görüldü. Başka travmatik lezyon saptanmadı. Histopatolojik incelemelerde nonspesifik asfiksi bulguları saptandı. Toksikolojik incelemelerde kardeşlerin birinde alkol bulunmaz iken diğer üçünün kanında 88 mg/dl, 121 mg/dl, 131 mg/dl oranlarında etil alkol tespit edildi

Grup 2 (Olgu 5-8)

Dört kız kardeş evden ayrıldıktan kısa bir süre sonra baraj gölünde ölü olarak bulundu. Olay yeri ve adli tahkikat dosyasının incelenmesinde; kardeşlerin hepsinin benzer şekilde siyah renkli elbise giydikleri görüldü. Kız kardeşlerden en büyüğü ailesi tarafından istemediği biri ile evlendirilmek istenmişti. Evlenmeye zorlanan en büyük kız kardeşin bu duruma karşı çıkma, diğer kardeşlerinde benzer bir zorlamaya maruz kalma korkusu ile yaşamlarına son verdiği bilgisine ulaşıldı. Aile geçmişine bakıldığında, düşük sosyoekonomik düzeye sahip oldukları ve daha önce farklı bir coğrafi bölgeden göç ederek Kahramanmaraş'a yerleştikleri görüldü.

Dört kız kardeşin yapılan otopsi sonucunda; 16, 17, 17 ve 23 yaşlarında oldukları, herhangi bir travmatik lezyon olmadığı, çamaşırcı eli ve ayağı görünümü meydana geldiği tespit edildi. İç muayenede, akciğerlerde ve vasküler yapılarda dolgunluk dışında bulguya rastlanmadı. Toksikolojik incelemelerde uyutucu uyuşturucu ve alkole rastlanmamış olup ölüm nedeni suda boğulma olarak tespit edildi.

TARTIŞMA

İntiharlar, dünyada en önemli halk sağlığı problemlerinden biri olarak tanımlanmaktadır.^{13,14} Genel nüfus çalışmalarında, yetişkinlerde intihar girişimlerinin bir yıllık sıklığı %0,3-%2,6, yaşam boyu yaygınlığı %0,7-10 olarak bildirilmektedir.^{15,16} Ancak tüm inti-

har girişimleri resmi olarak bildirilmediğinden, gerçek intihar vakalarının sayısının daha yüksek olduğu düşünülmektedir.¹⁷ Amerika ve Avrupa'da ölüm nedenlerine bakıldığında intihar sonucu ölümler ilk üç sırada yer almaktadır.¹⁸

İntihar girişimi için risk faktörleri içinde, geçmişte intihar girişimi, ruhsal bozukluk, genç yaş, kadın cinsiyeti, tek başına yaşama veya ayrılmış olma, düşük eğitim düzeyi ve işsizlik sayılmaktadır.^{15,19} Çalışmalarda alkol kullanımı ile intihar arasında önemli bir ilişki olduğu vurgulanmaktadır. Razvodovsky tarafından yapılan çalışmada intihar olgularının %62'sinde kanda alkol tespit edildiği belirtilmiştir.²⁰ Ayrıca intiharlarda, alkol alımı yanında psikiyatrik hastalıklarla da ciddi ilişki vardır. Yineleyen depresif hastalığı olan yedi kişiden birinin intihar girişiminde bulunduğu tespit edilmiştir.²¹ Genetik, nörobiyolojik ve kişilik özelliği ile çocuklukta yaşanan ciddi sıkıntılar intihar riskinde artışa yol açmaktadır.²²

Bizim olgularımızda da intihar için risk faktörlerinden olan bölünmüş aile öyküsü bulunmaktaydı. Ayrıca olguların asosyal kişilik yapısında olduğu bilgisine ulaşıldı. Olguların daha öncede intihar girişiminde buldukları ancak engellendiği saptandı. Ayrıca olguların annelerine çok bağlı oldukları ve intihar etmeden bir hafta önce annelerinin öldüğü, bu durumun intihar pakti kurmalarında önemli rol oynadığı kanaatine varıldı.

İkinci grup olgumuzda büyük kardeşin istenmeyen evliliğe zorlandığı, bu durumda diğer kardeşlerinde benzer bir son yaşayacağı düşüncesine kapıldıkları ve intihar pakti oluşturdukları sonucuna varıldı. Türkiye'de zaman zaman istenmeyen evliliğe zorlanma olguları görülmektedir. Sunulan olgular benzer bir nedenle intihar etseler de dört kardeşin aynı anda intihar etmesi ilk olgu özelliği taşımaktadır.

Yapılan çalışmalarda, intihar yöntemi olarak Amerika Birleşik Devletleri'nde ateşli silah, Japonya'da ası, Çin'de zehirlenme, Hindistan'da zehirlenme ve Türkiye'de asının ilk sırayı aldığı bildirilmiştir.^{3,23-26} Ayrıca yapılan çalışmalarda intihar girişiminde bulunan kişilerin sıklıkla genç yaş gurubunda oldukları belirtilmiştir.^{15,16}

Olgularımızda, birinci grupta erkeklerin çoğunlukta olması ası gibi travmatik bir yöntemi seçmelerine, ikinci grupta ise tamamının kadın olmaları suda boğulma gibi daha az travmatik yöntemi seçmelerine neden olduğu düşünüldü. Olguların asıda kullandıkları yöntem ve olguların yaşları literatürde benzer özellik göstermektedir.

Sonuç olarak, bu çalışmada, literatürde daha önce bildirilmeyen dört kardeşin birlikte ve eş za-

manlı intiharı sunuldu. İntihar biyo-psiko-sosyal yönleri olan bir eylemdir. İntihar etiolojisinde, psikolojik ve çevresel faktörlerin yanı sıra biyolojik yönünün araştırılması koruyucu halk sağlığı önlemlerinin gelişimi için faydalı olacaktır. Özellikle parçalanmış ailelerde ve istenmeyen evliliklerin yaşandığı bölgelerde psikososyal destek mekanizmalarının oluşturulması olumsuz sonuçlarla karşılaşmamak açısından önem taşımaktadır.

KAYNAKLAR

1. İçelli İ, Demet MM. Rasyonel intihar. Anadolu Psikiyatri Dergisi 2001;2(4):230-5.
2. Sayar K, Bozkır F. İntihar girişiminde bulunan ergenlerde intihar niyeti ve ölümcüllüğün belirleyicileri. Yeni Symposium 2004;42(1):28-36.
3. Mann JJ. A current perspective of suicide and attempted suicide. Ann Intern Med 2002;136(3):302-11.
4. Özsoy SD, Eşel E. İntihar (Özkıym). Anadolu Psikiyatri Dergisi 2003;4(2):175-85.
5. Kaplan HI, Sadock BJ, Grebb JA. Synopsis of psychiatry. Baltimore-Marylant, Williams &Wilkins Comp, 1994:803-811.
6. Mancinelli ID, Comparelli A, Girardi P, Tatarelli R. Mass Suicide: Historical and Psychodynamic Considerations. Suicide and Life-Threatening Behavior 2002;32(1):91-100.
7. Takahashi Y. Mass suicide by members of the japanese friend of the truth church. suicide and life-threatening behavior. 1989;19(3):289-96.
8. Brown M, King E, Barraclough B. Nine suicide pacts: A clinical study of a consecutive series 1974-93. Br J Psychiatry 1995;167(3):448-51.
9. Fishbain DA, D'Achille L, Barsky S, Aldrich TE. A controlled study of suicide pacts. J Clin Psychiatry 1984; 45(2):154-7.
10. Ryabik B, Schreiner M, Elam SM. Triple suicide pact. J Am Acad Child Adolesc Psychiatry 1995;34(10):1121-2.
11. Altındag A, Yanik M. Suicide pact among three young sisters. Isr J Psychiatry Relat Sci 2005;42(3):278-80.
12. Hocaoglu C. Double suicide attempt. Singapore Med J 2009; 50(2) :81-4.
13. Kanchan T, Menon A, Menezes RG. Methods of Choice in Completed Suicides: Gender Differences and Review of Literature. J Forensic Sci 2009;54(4):938-42.
14. Mos'cicki EK. Epidemiology of completed and attempted suicide: toward a framework for prevention. Clin Neurosci Res 2001;1(3):310-23.
15. Renberg ES. Self-reported life -weariness, death -wishes, suicidal ideation, suicidal plans and suicide attempts in general population surveys in the north of Sweden 1986 and 1996. Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol 2001;36(4):429-36.
16. Kessler RC, Borges G, Walters EE. Prevalence of and risk factors for lifetime suicide attempts in the National

- Comorbidity Survey. Arch Gen Psych 1999;56(5):617-26.
17. Bilici M, Bekaroglu M, Hocaoglu C, Gurpinar S, Soylu C, Uluutku N. Incidence of completed and attempted suicide in Trabzon, Turkey. Crisis 2002;23:3-10.
 18. Diekstra RF, Gulbinat W. The epidemiology of suicidal behaviour: a review of three continents. World Health Stat Q 1993; 46(1):52-68.
 19. Szadoczky E, Vitrai J, Rihmer Z, Füredi J. Suicide attempts in the Hungarian adult population. Their relation with DIS/DSM-III-R affective and anxiety disorders. Eur Psychiatry 2000;15(3):343-7.
 20. Razvodovsky YE. Alcohol consumption and suicide in Belarus, 1980-2005. Suicidology Online 2011; 2(1):1-7.
 21. Tidemalm D, Elofsson S, Stefansson CG, Waern M, Runeson B. Predictors of suicide in a community-based cohort of individuals with severe mental disorder. Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol 2005;40(5):595-600.
 22. Joiner T. Why people die by suicide. 1. ed, Harvard University Press, 2007:p.172.
 23. Ojima T, Nakamura Y, Detels R. Comparative study about methods of suicide between Japan and the United States. J Epidemiol 2004;14(2):187-92.
 24. He ZX, Lester D. Methods of suicide in mainland China. Death Stud 1998;22(5):571-9.
 25. Sharma BR, Gupta M, Sharma AK, Sharma S, Gupta N, Relhan N, et al. Suicides in Northern India: comparison of trends and review of literature. J Forensic Leg Med 2007;14(3):318-26
 26. Azmak AD. Suicides in Trakya region, Turkey, from 1984 to 2004. Med Sci Law 2006;46(1):19-30.